MAGAZINE

5 JAAR

BREDE RAAD 010

2015-2020

BREDE RAAD 010

SAMEN WERKEN AAN BELEID DAT WERKT!

MET ELKAAR ZIJN WE '010'

SLAG MAKEN IN PROFESSIONALITEIT

HET HELE SOCIALE DOMEIN

GEEN WACHTTIJD

KOM MAAR OP!

INHOUDSOPGAVE

01 **DE BREDE RAAD 010 BESTAAT VIJF JAAR!**

02 **‘KOM MAAR OP!’**
Sven de Langen

06 **‘GEMEENTE NEEMT BREDE RAAD 010 SERIEUS’**
Meriem Laamairi

08 **‘SAMEN WERKEN AAN BELEID DAT WERKT’**
Charlotte van der Kooij en Gerda Huijssen

13 **‘STRUCTUUR HELPT, MAAR HOUD RUIMTE VOOR VARIËTEIT’**
Renee Linck

14 **‘EEN ADVIES KOMT NIET UIT DE LUCHT VALLEN’**
Djanny Bracke

16 **‘DE KUNST VAN HET DOORVRAGEN’**
Carla Zonneveld

18 **‘LOS PROBLEMEN ÀCHTER DE VERHALEN OP’**
Albert Groot Roessink

20 **HARTENKRETEN**
Uit de stad

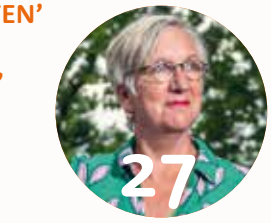
22 **HET KLINKT INGEWIKKELD, MAAR IS EIGENLIJK HEEL EENVOUDIG**
VN Verdrag over rechten van mensen met een beperking

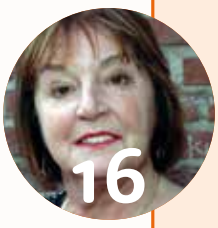
24 **‘EEN GELIJKWAARDIGE UITGANGSPOSITIE VOOR IEDEREEN’**
Koen van Dijk

27 **‘HET IS: WIJ, DE BREDE RAAD 010’**
Josje Bootsma

29 **‘TIJDIG MAATREGELEN TREFFEN VOORKOMT EXTRA KOSTEN’**
Lex Aarts

30 **‘EÉN BREDE RAAD 010 VOOR HET HELE SOCIAAL DOMEIN’**
Bea Rowlinson

Hartenkreet

Lieve Gemeente, willen jullie de maand wachttijd bij het aanvragen van een uitkering alsjeblieft niet meer toepassen?

Bedankt,
Carrie

COLOFON

Redactie:
Team van de Brede Raad 010

Vormgeving:
ANIMA MIA, Rotterdam

Fotografie*:
Brigitte van Loon
Komas Majid
Els Veltkamp
Bart Versteeg
Erno Wientjens

Per 1 augustus 2020 is ons adres:
De Brede Raad 010
Schiekade 105
3033 BH Rotterdam

06 2727 9360
info@brederaad-010.nl
www.brederaad-010.nl

*De meeste foto’s zijn voor de coronapandemie gemaakt, vandaar het gebrek aan social distancing

De Brede Raad 010 is op 1 juli 2015 door toenmalig wethouder Hugo de Jonge geïnstalleerd.

DE BREDE RAAD 010 BESTAAT VIJF JAAR!

Op 1 juli 2020 bestond de Brede Raad 010 vijf jaar en dat vieren wij onder meer met dit magazine.
Vijf jaar van samenwerking met u, de Rotterdammers, die uw verhalen en ervaringen met ons deelden. Met u, de gemeente, met wie we samen zochten naar verbeteringen voor de Rotterdammers. Met u, de professionals, met wie we samen overlegden over de uitvoering en de praktijk. Vijf boeiende en intensieve jaren, met alle ups en downs die daarbij horen. Reden genoeg om de balans op te maken van de groei van de laatste paar jaren, en vooruit te kijken naar de toekomst. Zeker in deze tijd, waarin waarschijnlijk veel gaat veranderen in de maatschappij.

Dit magazine is niet alleen van de Brede Raad 010, het is ook van u: de Rotterdammers, de gemeente en de professionals. Want wij werken samen aan hetzelfde: dat Rotterdam de beste stad wordt om in te wonen en werken, te sporten, te relaxen, naar school te gaan en wat je maar wilt. Met elkaar zijn we '010'!

INTERVIEW:
WETHOUDER SVEN DE LANGEN

‘KOM MAAR OP!’

Volksgezondheid, zorg, ouderen en sport zijn de beleidsterreinen die wethouder Sven de Langen in zijn portefeuille heeft. Logisch dat hij de Brede Raad 010 met grote regelmaat tegenkomt. Directeur-voorzitter Koen van Dijk zocht hem op om nader te onderzoeken hoe hij tegen de Brede Raad 010 aankijkt. Hoe kijkt De Langen terug op het eerste lustrum en wat verwacht hij de komende jaren van de Brede Raad 010? Zijn belangrijkste advies: word onderdeel van het debat, kom maar op!

‘Voor de decentralisatie van de Wmo in 2015 bestond er in Rotterdam een breed palet aan cliënt vertegenwoordigende organisaties die deels overlappend belangen behartigden’, zegt De Langen. ‘Zij ontvingen elk eigen financiering en gaven vaak adviezen op dezelfde onderdelen van beleid. Hierdoor was de vertegenwoordiging van mensen met een beperking erg versnipperd. Met de instelling van de Brede Raad 010 wilde mijn voorganger Hugo de Jonge burgers betrekken bij beleidsvorming en hen daarbij professionele ondersteuning bieden. Destijds zat ik voor het CDA in de gemeenteraad en heb ik volmondig voor gestemd’.

Luis in de pels

‘Achteraf gezien was dat de enig juiste beslissing. Tijdens het symposium van de Brede Raad 010 in november 2019 konden we mooi vergelijken hoe de cliënt vertegenwoordiging in Rotterdam zich verhoudt tot die in andere steden. We blijken in Rotterdam vóór te liggen op veel andere gemeenten en laten we dat vooral zo houden. Als triatleet wil ik wedstrijden winnen en deze zou ik niet graag verliezen’, lacht hij. ‘De eerste jaren heeft de Brede Raad 010 de tijd genomen zijn eigen rol uit te vinden. Je mag verwachten dat de raad de komende jaren zijn invloed sterker doet gelden en zich gaat concentre-

'De komende jaren besteden we voor zo'n 700 miljoen euro aan in het sociaal domein.' Aldus wethouder Sven de Langen

ren op de inhoud. Tijdens het symposium heb ik gezegd dat de Brede Raad 010 best wat steviger mag worden in zijn advisering. Daarmee daag ik de Brede Raad 010 uit om met concrete adviezen te komen. Ik verwacht dat die kritisch zijn. We staan bijvoorbeeld voor belangrijke beslissingen op het gebied van Zorg, Welzijn en Jeugd. Vanaf 2022 besteden we in totaal voor ongeveer € 700 miljoen aan. We leggen aanbieders van diensten op deze beleidsterreinen voor een aantal jaren vast. Dit is dus een ideaal moment om de gemeente te laten weten wat onder Rotterdammers speelt. Waar hebben zij behoefte aan, wat vinden ze goed en wat zou anders kunnen. En als iets anders kan, geef dan ook aan 'hoe'. Daar ligt de kracht van de Brede Raad 010 en daar wil ik het graag met de leden over hebben. Dat de Brede Raad 010 daarmee een luis in de pels kan zijn, kan ik alleen maar waarderen.'

Stevig, kritisch en eerlijk

Koen van Dijk: 'Sinds mijn benoeming in februari heb ik kennisgemaakt met de raadsleden, met ambtenaren en voor zover mogelijk met organisaties uit het sociaal domein. De rode draad in die gesprekken is onder meer het enthousiasme van de raadsleden waarmee zij de

Hartenkreet

‘Tot ziens na de zomer!’

Een jubileum van vijf jaar is een mooie mijlpaal om juist naar de toekomst te kijken. Bij de start van de Brede Raad 010 was vanuit wmo radar intensief contact met de Brede Raad 010.
Er werd vergaderd in de Kipstraat, een toenmalige vrijwilliger van wmo radar zat in de raad en later nog een vrijwilliger die bij ons de 75+ huisbezoeken verzorgt en nu zelfs in de gebiedscommissie zit. Vandaag de dag is raadslid Suze de Gruiter een verbindende schakel tussen wmo radar en de raad.
In de beginperiode zijn we in een inspirerende meeting speciaal bevraagd voor advies over mantelzorg. De laatste jaren is het iets stiller op dit front. Als welzijnspartij raak je meer op de achtergrond wanneer je zelf niet actief gevraagd wordt voor input. Niet dat het moet, wel dat wij en mijn collega’s van WIN010 een bijdrage kunnen leveren aan een interactief denkproces rond een bepaald thema uit het sociale domein.
In een opdracht elders in het land heb ik binnenkort een call met de adviesraad sociaal domein. De voorzitter van de adviesraad is op eigen initiatief eerst bij mij op bezoek geweest voor een kennismaking. Klopt, het gaat hier om een kleinere stad dan Rotterdam. Het schept een band en je weet elkaar straks sneller te vinden. In die stad begeleiden wij als zorg & welzijns-partij zelfs mensen met een lichte beperking die deel uitmaken van de adviesraad bij het lezen en begrijpen van ingewikkelde nota’s. WIN010 collega’s hebben kennis van de sociale sector en indien er behoefte aan is gebruik deze ten behoeve van de bewoners van Rotterdam. April 2021 is er weer de aanbesteding voor de percelen welzijn. In het najaar 2020 wordt het bestek vastgelegd.....Ik weet zeker dat de raad daar wat van vindt! Wmo radar staat open voor nauw contact, dus: tot ziens na de zomer!

Han Paulides,
directeur wmo radar

Burgers die zichzelf kunnen redden, zullen dat ook moeten doen Sven de Langen

verhalen van Rotterdammers ophalen en verwerken in hun adviezen.'
De Langen herkent dat. 'Dat onderscheidt de Brede Raad 010 dan ook van heel veel andere organisaties. In zijn relatie met het college van B&W zou ik de Brede Raad 010 willen zien als een partner. Mijn eigen partner thuis is stevig, kritisch en eerlijk. Wij kunnen elkaar vrijuit wijzen op wat we goed doen of zeggen waar we meer aandacht aan zouden kunnen besteden. Behoed elkaar voor fouten.'

Co-creatie

Behalve inhaken op specifieke onderwerpen, kan de Brede Raad 010 een belangrijke rol vervullen door in co-creatie met ambtenaren aan het begin van het proces waarin we beleid vormen zijn bijdrage te leveren. Co-creatie betekent in dit verband nauwe samenwerking waarbij je elkaars positie in acht neemt. 'Dat gebeurt al in de praktijk en daar kan nog een schep bovenop', zegt De Langen. 'De samenwerking met de ambtenaren die het beleid voorbereiden, is goed. Ook hiervoor geldt dat ik vooral graag specifieke voorstellen en suggesties ontvang. Sterker nog, als ik die niet krijg, zou ik me zomaar kunnen afvragen of de leden van de raad wel zo'n goede achterban hebben.'

E-health

'Zijn er nieuwe thema's waarover je adviezen verwacht?', vraagt Koen van Dijk.
De Langen: 'In de eerste plaats kan de Brede Raad 010 nog een belangrijke rol vervullen in de uitvoering van de plannen op het gebied van Zorg, Welzijn en Jeugd. We gaan daar heel specifiek focussen op de meest kwetsbare groepen, die écht niet voor zichzelf kunnen zorgen. We hebben daarin geen keuze, omdat het onbetaalbaar wordt iedereen te bedienen. Burgers die zichzelf kunnen redden, zullen dat ook moeten doen. De keuzes worden scherper dan voorheen. Bijvoorbeeld welzijnsinstellingen zullen echt alleen nog faciliterend zijn. De Rotterdammers zullen het zelf moeten invullen. Ook 'the right to challenge', waarmee ik bedoel dat burgers taken van de overheid overnemen, zal een grotere rol krijgen. Laat maar zien hoe we op het gebied van Zorg, Welzijn en Jeugd op een andere manier kunnen werken als gemeente.'

Verdiepingssessies

'Maar ook op het gebied van bijvoorbeeld e-health liggen gouden kansen voor de Brede Raad 010. E-health zal de komende jaren steeds belangrijker worden, mede om zorg goedkoper te kunnen leveren. Ik zou zeer geholpen zijn met adviezen over welke onderdelen van de gezondheidszorg we goed digitaal kunnen aanbieden en welke onderdelen écht om fysieke dienstverlening vragen. Verder weten we dat er een recessie aankomt die ook invloed zal hebben op mensen met een beperking. Ik ben benieuwd naar wat Rotterdammers van de gemeente verwachten: moeten we meer investeren in opleidingen om mensen aan ander werk te helpen, is er eerder behoefte aan actie op het gebied van schuldhulpverlening? Ik zou me goed kunnen voorstellen dat we op die onderdelen van beleid twee keer per jaar verdiepingssessies houden. Andere voorbeelden zijn de transmurale GGZ, de vergrijzing van de bevolking en de Wet Inburgering, die we in 2021 invoeren. Waarom zou de Brede Raad 010 daar niet over kunnen adviseren hoe het anders, beter, kan? Word onderdeel van het debat en maak daarbij gebruik van je kracht: het vertolken van de stem van de Rotterdammers. Kom maar op, zou ik zeggen.'

Karin Treffers ontvangt uit handen van toenmalig wethouder Hugo de Jonge een officieel certificaat als lid van de Brede Raad 010.

INTERVIEW: **MERIEM LAMAAIRI:**

GEMEENTE NEEMT DE BREDE RAAD 010 SERIEUS

We zijn met z'n allen op nul begonnen en hebben ons enorm ontwikkeld. Dankzij trainingen en creatieve bijeenkomsten hebben we geleerd hoe we verhalen bij Rotterdammers kunnen ophalen, hoe we als team kunnen functioneren en hoe we zelf in elkaar zitten. Bovendien hebben we inhoudelijk heel veel geleerd over de wetten waarover wij advies uitbrengen.' Als raadslid van het eerste uur heeft Meriem Lamaairi de hele lustrumperiode meegemaakt. Zij blikt terug en vooruit.

Een training die bij haar eerste advies goed van pas kwam, was een training over hoe je adviezen presenteert. 'Bij ons eerste advies over Zorg, Welzijn en Jeugdhulp zouden we inspreken bij de gemeente-raadscommissie ZOCS (Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport, red.). Daar heb ik wel een slapeloze nacht over gehad, zo spannend vond ik het. Daarvoor waren we als adviesteam al op bezoek geweest bij Hugo de Jon-ge, de wethouder die de Brede Raad 010 heeft geïn-stalleerd. Op dat bezoek kreeg ik positieve feedback van mijn mederaadsleden. Dankzij die feedback en een goede training ben ik over de drempel heen gestapt en heb ik ingesproken. En ook dat ging goed', zegt Me-riem, die in het dagelijks leven projectcoördinator is bij Middin, een organisatie die mensen met een beperking ondersteunt bij het leiden van hun eigen leven volgens eigen wensen en toekomstbeelden, in en met de samenleving.

Wat er met de adviezen van de Brede Raad 010 ge-beurt, is een onderwerp dat de leden van het begin af aan heeft beziggehouden. 'In het begin hadden we weinig zicht op wat er met onze adviezen gebeurde. Mede door daar steeds bij ambtenaren en wethouders op terug te komen, is hier verandering in gekomen. Tegenwoordig zoeken ambtenaren ons uit zichzelf op en

'Door vooraf goed elkaars positie af te bakenen, kun je als onafhankelijke Brede Raad 010 prima co-creëren'

Meriem

leggen adviesvragen voor. Vaak al aan het begin van het beleidsvormingsproces, lees je adviezen van de Brede Raad 010 terug in beleid, of de gemeente geeft aan met ons te hebben samengewerkt in beleid.

Rode draad in verhalen

'Om het geluid van Rotterdammers goed te laten doorklinken, ga ik altijd in mijn netwerk op zoek naar mensen die met het onderwerp te maken hebben. Dat kan een oude dame van 88 jaar zijn die gevallen is en maar niet doordringt tot de gewenste Wmo-voorziening. Of een jong meisje uit Eritrea, dat verkracht is en maar niet in de broodnodige opvang terechtkomt. Meestal spreek ik ongeveer vijf Rotterdammers over een thema waarover wij advies uitbrengen. Daar probeer ik een rode draad in te ontdekken en dat vormt de basis voor de verhalen die ik inbreng om onze adviezen te onderbouwen', legt Meriem uit. 'Ik stem dit altijd af met de mensen die mij hun verhaal vertellen. De meesten vinden het prima dat ik hun verhaal gebruik maar willen dat liever niet met naam en toenaam. Rotterdammers willen niet bekendstaan als klagers.'

Als Meriem haar verhaal aan ambtenaren vertelt, zijn de reacties verschillend. 'De ene keer herkennen zij een verhaal, de andere keer schrikken zij. Bijvoorbeeld dat Eritrees meisje was echt schrijnend. Zij was in eigen land op haar vlucht misbruikt, daarna met moeder naar Nederland gevlucht. Hier werd ze slachtoffer van huiselijk geweld door haar moeder. Ze verliet haar huis na een geweldsincident en kon nergens meer naar toe. Ze was wel naar het Jongerenloket geweest, maar niet goed genoeg gehoord. De vraag achter de vraag verstaan, was hier niet gelukt. Zij belandde in Nederland in een tijdelijke opvang waar zij in een zaal met mannen en vrouwen moest slapen. Zij deed na haar ervaringen natuurlijk geen oog dicht. Gelukkig is zij uiteindelijk via Veilig Thuis in een veilige opvang terechtgekomen. Hulpverlening is natuurlijk niet het werk van de Brede Raad 010, maar in dit geval hebben we er vanuit mijn werk ons best voor gedaan dat dit meisje veilig zou worden opgevangen. Ik heb destijds haar verhaal gebruikt voor een van de adviezen van de Brede Raad 010, met haar toestemming uiteraard.'

Speldenprik kan wezenlijke bijdrage vormen

'Willen we de komende jaren het nut van de Brede Raad 010 blijven bewijzen, dan zullen we nog een slag moeten maken in professionaliteit. Door continuïteit aan te brengen in de raad, ons kennisniveau te verhogen en door ons verder te bekwamen in co-creatie kunnen we een belangrijke rol blijven spelen. De signalen die wij afgeven zijn soms maar een speldenprik. Toch kan zo'n speldenprik een wezenlijke bijdrage leveren aan de totstandkoming van beleid. Als ambtenaren aan het begin van de vorming van beleid die signalen kunnen oppikken, hebben zij het meeste effect. Door geregeld met elkaar

te vergaderen kun je tijdens het hele proces invloed hebben op het proces. Bij co-creatie moet je natuurlijk wel bedenken dat je als Brede Raad 010 niet over dezelfde middelen beschikt als het ambtelijk apparaat. Door vooraf goed elkaars positie af te bakenen, waar zijn wij van en waar is de gemeente van, kun je als onafhankelijke Brede Raad 010 prima co-creëren. Ik denk maar even terug aan onze bijdrage aan ons laatste advies over Zorg, Welzijn en Jeugd. In zo'n zes bijeenkomsten hebben zeker zestien ambtenaren naar ons geluisterd en driftig notities gemaakt, terwijl wij ons verhaal deden. Dat overtuigt mij ervan dat wij een concrete bijdrage leveren aan het beleid van de gemeente.'

Volle overtuiging

Meriem heeft onlangs nog voor drie extra jaren raadslidmaatschap geopteerd. De toekomst ziet ze dan ook met vertrouwen tegemoet. 'We bestaan niet voor niets al vijf jaar', zegt zij. 'Ik vind het heel zinnig vrijwilligerswerk en ik heb er nog steeds ontzettend veel plezier in. Het is een avontuur: vooraf weet je niet waarmee je aan de slag gaat. We leren nog steeds heel veel. Ik kijk er naar uit om de komende jaren met volle overtuiging de stem van de Rotterdammer in het stadhuis aan de Coolsingel te laten doorklinken.'

DUBBELINTERVIEW:
CHARLOTTE VAN DER KOOIJ EN GERDA HUIJSSEN

SAMEN WERKEN AAN BELEID DAT WERKT

Twee adviseurs van de Brede Raad 010 hebben meegewerkt aan vrijwel alle adviezen die de afgelopen vijf jaar zijn uitgebracht. Charlotte van der Kooij en Gerda Huijssen zijn vanaf de oprichting in dienst en waren daarvoor actief bij de organisaties waaruit de Brede Raad 010 is voortgekomen. Over 'door de wol geverfd' gesproken. Zij blikken terug en kijken vooruit.

'In mijn werk bij de VGR was er vooral sprake van be-langenbehartiging', vertelt Gerda Huijssen. 'Dat gebeurt meestal als een bepaalde situatie om actie vraagt, ach-teraf dus. Bij de Brede Raad 010 zetten we vooral in op beleidsadvisering en dat doe je juist vóórdat een situatie ontstaat die om actie vraagt. Als je advies wordt overge-nomen, kun je die situatie dus voor zijn. We zijn de afge-lopen jaren gegroeid in onze adviseursrol. We hebben ervaring opgedaan met het ophalen van verhalen, het werken in adviesteams, in de methodiek en we hebben een workflow opgezet, een eigen stijl ontwikkeld, gewerkt aan heldere en overzichtelijke adviezen die niet alleen voor ambtenaren leesbaar zijn, maar ook voor dé Rotterdammer.'
'De leden zien steeds meer effect van de adviezen die we geven', zegt ze. 'Wij gaan met de leden in gesprek over wat er onder onze adviezen zit. Een advies over financiën gaat niet per se over hoeveel iemand maandelijks ontvangt. Het gaat ook over wat dit met hem of haar doet. Mensen rond het bestaansminimum zijn vaak eenzaam, omdat ze geen geld hebben om aan activiteiten mee te doen. Die eenzaamheid is het onderliggende probleem dat we dan eigenlijk moeten aankaarten. Persoonlijk vind ik het belangrijk dat er voor iedereen een plek is in de maatschappij, dat mensen zich nuttig voelen en dat er naar hen geluisterd wordt. Daarom werk ik ook graag samen met de leden van de Brede Raad 010 en de beleidsmakers van de gemeente. Samen werken aan beleid dat werkt. Dit begint met goed luisteren, luisteren naar wat mensen nodig hebben en dat vertalen naar concrete oplossingen.'

Verschillende invalshoeken

Wanneer de Brede Raad 010 het heeft over het laten klinken van de stem van de Rotterdammer, is het lastig dat heel precies te duiden. Charlotte van der Kooij: 'Je kunt altijd discussiëren over hoeveel Rotterdammers je gesproken moet hebben om te kunnen stellen dat je dé stem van de Rotterdammer hebt laten horen. Steeds meer Rotterdammers kennen ons en zijn betrokken geweest bij de adviezen van de Brede Raad 010. De Brede Raad 010 heeft zelf steeds meer contacten met organisaties in de stad die onze leden weer in contact brengen met andere Rotterdammers. De raadsleden vinden mensen in hun eigen netwerk, maar we zijn steeds actiever in het opzoeken van Rotterdammers die we nog niet zelf kennen. Met hen gaan we het gesprek aan. Hun verhalen zijn de basis voor onze adviezen.' Tijdens haar studie sociologie al trok de beleidskant de aandacht van Charlotte. Hoe kun je beleid analyseren? Wat voor effect heeft beleid op mensen? Welke neveneffecten zijn er en hoe kun je hier vanuit verschillende invalshoeken naar kijken? Met die interesses kan ze bij de Brede Raad 010 uit de voeten.

GERDA HUIJSSEN EN CHARLOTTE VAN DER KOOIJ

Marjolijn Masselink
Oud-voorzitter

‘KOESTER EIGENSTANDIGHEID’

‘Koester je eigenstandigheid, zorg dat je perfect bent in je relatie met de buitenwereld, maar blijf messcherp op de inhoud. En stop met co-creatie, dat is bezigheidstherapie.’ Dat zijn de adviezen van oud-voorzitter Marjolijn Masselink. Zij blikt terug op een bijzondere en inspirerende periode. ‘Vlak nadat de raadsleden waren benoemd, begon mijn voorzitterschap bij de Brede Raad 010. Al snel stuitten we op de vraag hoe stichtingsbestuur, bureau en raadsleden zich tot elkaar verhielden. Dat ging niet over mensen, maar over de stijfheid van de structuur. Die diende het doel niet’, zegt Marjolijn. ‘Het bureau en de raad hadden moeite met het vinden hun rol: hoe moet je de ondersteuning van de raad goed vormgeven? Die start speelde de Brede Raad 010 parten totdat we een onderzoek lieten doen waaruit het voorstel kwam een directeur-voorzitter aan te stellen. Door deze functies in één persoon te verenigen, kwamen bureau en raad nader tot elkaar. Die oplossing was het juiste moment om afscheid te nemen.’

Spanning op de relatie met gemeente

‘Als oud-bestuurder weet ik hoe gemakkelijk je verwijderd kunt raken van de praktijk en daar ligt de kracht van de Brede Raad’, zegt ze. ‘Zelf sprak ik bijvoorbeeld met inwoners van het Oude Westen. Zij vroegen zich af hoe het kon dat wijkteammedewerkers een verhaal vertelden over hun wijk dat zij helemaal niet herkenden. Als Brede Raad konden wij dat signaal doorgeven. Daar helpen we de beleidsmakers aan de Coolsingel mee. Om dat goed te doen moet je als raad je onafhankelijkheid koesteren. Wanneer je het over co-creatie hebt, dan moet je goed beseffen dat het beleidsvormend apparaat van de gemeente zo omvangrijk is dat er van gelijkwaardigheid geen sprake kan zijn. Je bent niet samen een tuintje aan het inrichten. Je kunt hooguit één zaadje planten. Dat noem ik bezigheidstherapie. Dus blijf onafhankelijk en zorg dat er een goede spanning op de relatie tussen gemeente en Brede Raad 010 blijft bestaan. Dat is goed voor de verhoudingen.’

Gerda Huijssen: ‘Als Brede Raad 010 zelf hebben we meer ervaring en expertise opgebouwd in het ophalen van ervaringen. Altijd is er ruimte voor verbetering, maar waar we zelf in het begin nog stoeiden met het verschil tussen de systeem- en de leefwereld, is de basis van onze adviezen echt de Rotterdammer. We hebben nu vijf jaar kwantitatief ervaring opgebouwd aan ervaringen. We kennen veel meer mensen en organisaties dan in het begin.’
Behalve Rotterdammers weten ook ambtenaren de Brede Raad 010 meer en meer te vinden. ‘Ze hebben door de jaren heen meer positieve ervaringen opgedaan en hebben hierdoor een beter beeld gekregen bij wat we doen en wat het nut hiervan is’, zegt Gerda Huijssen. ‘Mede daarom betrekken zij ons eerder bij het maken van beleid. Waar wij op onze beurt goed op moeten letten, is dat onze betrokkenheid onze onafhankelijkheid niet in de weg zit. Bovendien ben je minder zichtbaar als je aan het begin meewerkt. En dat is in het algemeen een punt waar we aandacht aan moeten besteden. We moeten de Rotterdammers beter laten zien wat ze aan ons hebben. Door erover te schrijven, door de publiciteit te zoeken en door aan onze verhalenvertellers terug te koppelen wat er met hun bijdrage is gebeurd.’
‘In het algemeen is de gemeente op een andere manier bezig met het maken van beleid. Kijk bijvoorbeeld naar Gezond 010. Dat wordt opgesteld met heel veel partijen in de stad. Daarbij moet je oppassen dat jouw bijdrage niet ondersneeuwt onder alle andere deelnemers’, zegt Gerda Huijssen.

Uitvoering aan de gemeente

In de samenwerking tussen gemeente en de Brede Raad 010 is het belangrijk te onderscheiden wie waarvan is. Gerda Huijssen: ‘Voor ons is het de uitdaging onze adviezen niet zo te formuleren dat de gemeente één op één gaat uitvoeren wat wij hebben gezegd en dan denkt klaar te zijn. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de uitvoering.’
Charlotte van der Kooij vult aan: ‘Interessant is in dit verband het adviestraject Zorg, Welzijn en Jeugdhulp. Dat was vijf jaar geleden ons eerste advies en nu er na vier jaar weer een nieuw beleidsplan wordt gemaakt, hebben wij daar wederom op geadviseerd. Het is daarmee ons eerste én meest recente advies. Overeenkomst is dat beide gebaseerd zijn op de ervaringsverhalen van Rotterdammers. Verschil is dat we in een veel vroeger stadium zijn betrokken. Er is daardoor veel meer ruimte geweest om adviezen over te nemen en de ervaringsverhalen zijn creatiever opgehaald. Bovendien hebben we veel meer mensen kunnen spreken in dit adviestraject. Kortom: het proces verliep constructiever, de verhalen zijn kwalitatiever en er is meer overgenomen.
Binnen de Brede Raad 010 heb ik de missie om met mijn praktische kennis en ervaring van onderzoek doen, methodieken en analyseren van beleid de kloof tussen

Samen werken aan beleid dat werkt begint met goed luisteren

Gerda

de leefwereld van mensen en de systeemwereld van ambtenaren te verkleinen', zegt Charlotte van der Kooij. 'Signalen op te halen, te bundelen, te toetsen en te vertalen. Kernwaarden in het leven zijn voor mij liefde, vrijheid, vertrouwen en veiligheid. Bij kinderen en ouders van kinderen die een beroep doen op ondersteuning vanuit de Jeugdwet, is dat er niet altijd. Ik gun alle kinderen en jongeren een overheid die beschermt, kansen geeft, grenzen stelt. Maar vooral een overheid die oog heeft voor de kinderen die niet gezien worden, waar het beleid soms een tegengestelde werking heeft. En om die kinderen, jongeren en ouders als mens een gezicht te geven, dat ook nog eens praktisch en realistisch in beleid kan worden verwerkt of omgezet, zet ik me met liefde in. Jeugdbeleid is in mijn optiek bedoeld om jongeren en kinderen kansen te geven die ze van huis uit niet hebben. Kinderen te beschermen waar ouders dat soms niet kunnen. En ook kinderen in vrijheid te kunnen laten falen en talent te kunnen laten ontwikkelen.'

Het 'ja knikken' is voorbij

Charlotte van der Kooij: 'Bij aanvragen van adviezen waren we in het begin geneigd om overal 'ja' op te zeggen. Soms dacht je dan halverwege opeens: is dit nou wel onze taak? Dat heeft er voor gezorgd dat we scherper zijn gaan formuleren waar we wel en waar we niet van zijn. We houden elkaar scherp: niet van de belangenbehartiging, wel van de beleidsadviezen. Nu zeggen we daarom ook wel 'nee', met reden. Dat schept ook helderheid naar ambtenaren.'
Een trend is dat ambtenaren meer vragen om consul-

Ed Goverde
Kwartiermaker

'BLIJF OP TIJD VERNIEUWEN'

'Een mooie uitdaging om de stem van de Rotterdammer te laten doorklinken aan de Coolsingel. Zo heb ik de opdracht van toenmalig wethouder Hugo de Jonge eind 2014 opgepakt.' Dat zegt kwartiermaker Ed Goverde, tegenwoordig zelf wethouder in de gemeente Sliedrecht.
'We hebben hard moeten werken, want Hugo de Jonge wilde de Brede Raad 010 hoe dan ook in juli 2015 laten beëdigen. 2015 was hét jaar van de decentralisatie van de Wmo, de Participatie- en Jeugdwet. Heel begrijpelijk dus dat hij vanaf het begin de ervaringen van Rotterdammers met deze wetten wilde meenemen in zijn beleid', zegt Ed Goverde, zelf een onversneden Rotterdammer met dito accent. 'De ambtelijke organisatie had al wat voorbereid en daar heb ik op voortgeborduurd. We zijn kandidaten gaan werven en trainen. Juist omdat de Brede Raad 010 geen belangenbehartiger is maar een adviseur, moet je mensen hierop goed voorbereiden. Dat is met de trainingen goed gelukt.'

Vers bloed

'Oorspronkelijk werd gedacht aan wel 75 raadsleden, maar we hebben dat teruggebracht tot maximaal 45. Met veel meer leden loop je het risico dat er een Poolse Landdag ontstaat en dat zou zonde zijn. Voor het bureau hebben we professionele adviseurs kunnen overnemen van SPA22 en de VGR, waardoor het kennisniveau vanaf het begin op peil was. Hoewel de advisering meteen goed van start ging, was interne afstemming in het begin moeizaam. Voor zover ik het nu op afstand kan beoordelen, brengt de aanstelling van een directeur-voorzitter meer onderlinge cohesie. Ook begrijp ik dat de gemeente de Brede Raad 010 meer en meer aan de voorkant van het beleidvormingsproces om advies vraagt. Mijn ongevraagd advies aan de huidige Brede Raad 010 zou zijn: blijf op tijd vernieuwen, dat is een continu proces. En hoe goed de raadsleden van het eerste uur ook functioneren: zorg op tijd voor vers bloed.'

taties, informatieve gesprekken tussen ambtenaren en raadsleden, voordat de ambtenaren beleid gaan maken. 'Dat heeft positieve en negatieve kanten', vindt Charlotte van der Kooij. 'Aan de ene kant 'hoeft' de gemeente er minder mee. Maar aan de andere kant biedt het juist wel mogelijkheden om signalen vroeg mee te nemen. Het is een effectieve manier om de stem van de Rotterdammer kunnen laten horen.'
Tientallen adviezen heeft de Brede Raad 010 inmiddels gegeven. De vraag is dan altijd hoeveel effect die adviezen hebben gehad. 'Dat is niet echt in percentages uit te drukken', zegt Charlotte van der Kooij. 'Van sommige adviezen zien we duidelijk onderdelen terug in nieuw beleid, van andere kun je je afvragen in hoeverre onze adviezen ervoor hebben gezorgd dat er iets verandert in het voordeel van Rotterdammers met een ondersteuningsbehoefte. Hoeveel er van jouw bijdrage wordt meegenomen, is dan niet altijd keihard te bewijzen. Maar alleen al uit het feit dat ambtenaren ons er vroeg bij betrekken, mag je concluderen dat zij ons serieus nemen.'

Alleen al uit het feit dat ambtenaren ons er vroeg bij betrekken, mag je concluderen dat zij ons serieus nemen

Charlotte

Petra Weijerse
beleidsadviseur gemeente Rotterdam

'NU IS EEN MOOI MOMENT OM TE BOUWEN'

We hebben de Brede Raad 010 enorm zien groeien de afgelopen jaren. In een nieuwe organisatie gaat dit altijd met 'ups-and-downs'. Nu is er rust in de organisatie en dat is een mooi moment om te bouwen', zegt Petra Weijerse, bij de gemeente Rotterdam de contactambtenaar voor de Brede Raad 010. Vijf jaar geleden was Petra Weijerse secretaris van de Brede Raad 010 in oprichting. Zij werkte samen met de kwartiermaker Ed Goverde en hielp de organisatie vorm geven. 'Met de decentralisatie van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet werd het organiseren van beleidsadvies door Rotterdammers een nieuwe taak van de gemeente en die klus moesten we zien te klaren zonder extra middelen. Dat was lastig, maar is goed opgelost, in overleg met de partijen die hierdoor hun subsidie verloren. Zodra de organisatie stond, heb ik een stap opzij gedaan', vertelt Petra Weijerse.
Inmiddels functioneert de Brede Raad 010 zoals hij bedoeld is. En dat is een mooi moment om te bouwen. Petra Weijerse: 'De Brede Raad 010 is natuurlijk onafhankelijk. Maar ik zou me kunnen voorstellen dat je nu gaat werken aan je zichtbaarheid. Ga nog meer in gesprek met de stad, haal verhalen bijvoorbeeld ook digitaal op, bezoek Rotterdammers in de huizen van de wijk en breng je advies eens uit op een andere manier dan alleen in de vorm van een geschreven advies.'

Preventie

Petra Weijerse ziet kansen voor de Brede Raad 010 in bijvoorbeeld preventie. 'In grote lijnen zitten we met dezelfde problematiek als vijf jaar geleden', zegt zij. 'De zorgkosten rijzen de pan uit en dus moeten we de zorg anders organiseren. De Brede Raad 010 kan bijdragen aan het bevorderen van het bewustzijn hierover onder de Rotterdammers. Goed voor jezelf zorgen, doet iets met je fysieke en je mentale gezondheid. Dat verhaal moeten we allemaal uitdragen zonder een opgeheven vingertje. Op lange termijn leidt dat tot minder zorgkosten. Zo zou de Brede Raad 010 niet alleen richting college van B&W, maar ook richting Rotterdammers kunnen werken.'

RENEE LINCK

‘STRUCTUUR HELPT, MAAR HOUD RUIMTE VOOR VARIËTEIT’

Structuur is goed, maar geef jezelf de ruimte om te variëren, zodat je blijft aansluiten bij wat er in de praktijk gebeurt. Afzwaaiend vicevoorzitter Renee Linck heeft de eerste vijf jaar van de Brede Raad 010 ervaren als ‘heel positief en leerzaam’. ‘Een andere vorm van democratische invloed uitoefenen, dat trok mij erg aan in het initiatief van de Brede Raad 010. Bovendien vond ik het een mooie manier om bestuurders een spiegel voor te houden: hoe werkt beleid nu in de praktijk? Wat werkt wel en wat helemaal niet?’, vertelt organisatieadviseur Renee Linck.

‘Al tijdens de selectie van de raadsleden in het voorjaar van 2015 maakten we elkaar heel vaak mee’, herinnert zij zich. ‘Dat gaf een mooi gevoel van verbondenheid. We wilden allemaal graag aan de slag om het voor de Rotterdammer beter te maken. Eenmaal aan het werk, ondervonden we wel dat we behoefte hadden aan een intern reglement. We waren een geheel nieuwe raad en moesten leren hoe we met elkaar tot adviezen kwamen. Afspraken over hoe we een adviesaanvraag aanpakken, hoe we analyseren, verhalen ophalen en een advies schrijven. Ook in de samenwerking met de gemeente hebben we veel geleerd.’

Het is van belang in elk adviesteam met elkaar af te spreken wie het beste wat zou kunnen doen. Elk adviesteam is immers anders samengesteld om de brede ervaring bij elkaar te brengen. En elke keer wil je de kwaliteiten van ieder lid benutten. De één is beter in analyseren, de ander kan zijn ervaringen het beste vertellen en weer een ander heeft een breed netwerk. Door de jaren heen hebben we hierin steeds beter een goede verdeling kunnen maken.

Na een zelfevaluatie van de Brede Raad in 2016 hebben we het werkproces van signaal naar advies beter georganiseerd. Zo kwam er een inhoudelijke commissie om beter te kunnen prioriteren en te adviseren bij de samenstelling van adviesteams. Ook werd de rol van de adviesteams steeds duidelijker; daar wordt het échte werk gedaan. De plenaire bespreking van een advies is het sluitstuk van dat proces. Daarnaast hebben we meer structuur gebracht in onze organisatiewijze. Met de inhoudelijke commissie, de agendacommissie, de benoemingsadviescommissie en de commissie deskundigheidsbevordering konden we de taken beter verdelen en organiseren. Belangrijk uitgangspunt was ook dat bestuur, raad en ondersteuningsteam één zijn. Dat vroeg nog wel een juridische wijziging van de Stichting Brede Raad 010 en de verordening. ‘En hoewel het even duurde voordat dit allemaal was geregeld, zijn we direct al zo gaan werken’, zegt Renee Linck. ‘Volgens die structuur werken is heel prettig omdat het voor iedereen duidelijkheid biedt wie welke rol heeft in het totaal. Tegelijk moet je ook de ruimte voelen om te improviseren wanneer dat nodig is. Er zijn problemen in Rotterdam, waarop je snel moet kunnen adviseren. Dan is het even snel schakelen en maken we met z’n allen een advies.’

Lesje nederigheid

In de Brede Raad 010 maak je kennis met mensen van heel verschillende pluimage; mensen die je in je eigen sociale leven misschien niet zo snel zou tegenkomen. Persoonlijk heb ik veel geleerd van mijn mederaadsleden. Bijvoorbeeld van ervaringsdeskundigen, die me hebben laten inzien hoe het is om met een beperking door het leven te gaan. Je ondervindt misschien maar één procent van hoe het voor hen is, maar zelfs dan is het een lesje nederigheid.’

DJANNY BRACKE

‘EEN ADVIES KOMT NIET UIT DE LUCHT VALLEN’

Wanneer breng je een ongevraagd advies uit, hoe reageer je op een gevraagd advies, wanneer is er sprake van co-creatie of een andere optie voor de Brede Raad 010? Voor Djanny Bracke, voorzitter van de inhoudelijke commissie, en zijn commissieleden zijn dit belangrijke vragen. Zij wegen dit zorgvuldig af om er zeker van te zijn dat de Brede Raad 010 doet wat hij moet doen.

‘In de inhoudelijke commissie vragen we ons vaak af hoe we een aanvraag moeten duiden’, zegt Djanny Bracke, die drie jaar geleden toetrad tot de Brede Raad 010. ‘In welke rol doe je mee en met welk mandaat? Dat soort vragen stellen we ons in de inhoudelijke commissie. We willen zo onafhankelijk mogelijk kunnen adviseren.’

Adviesteam bepaalt eigen aanpak

Een advies van de Brede Raad 010 komt niet zomaar uit de lucht vallen. Bij elke aanvraag is er eerst sprake van ‘triage’, ofwel beoordeling. Daarna kan op basis van een checklist (valt de aanvraag binnen het sociaal domein, hoe verhoudt de vraag zich tot de visie van de Brede Raad 010, gaat het om beleid en niet om een klacht, etc.) een adviesaanvraag ter bespreking naar de inhoudelijke commissie. Of niet. ‘We hebben het mandaat om de gemeente te laten weten dat een bepaalde adviesvraag niet geschikt is voor de Brede Raad 010.’

Is een vraag wel ‘des Brede Raads’, dan gaat een adviesteam aan de

ADVIESTRAJECT

slag. Een adviesteam bepaalt zelf hoe het tot zijn advies komt. Het mag bij wijze van uitzondering ook zelf besluiten géén advies te geven als het team vindt dat het de stem van de Rotterdammer niet goed kan laten klinken. Als een advies klaar is, gaat het ter besluitvorming naar de plenaire vergadering. Eens per zes weken komt de voltallige Brede Raad 010 bij elkaar en die vergadering stelt een advies definitief vast. Als dat gebeurd is, verstuurt de Brede Raad 010 zijn advies aan het college van B&W.

Ieder levert zijn bijdrage

De samenstelling van de adviesteams is aan de directeur-voorzitter, Koen van Dijk. De inhoudelijke commissie kan hierin wel adviseren. Een mooie combinatie van waar de verschillende leden goed in zijn, is ideaal. De één heeft heel veel ervaring met het leven met een beperking, de ander heeft inhoudelijke kennis van zaken en een derde kent mensen van wie wij de ervaringen kunnen gebruiken om de adviezen op te baseren. 'Zo levert ieder zijn bijdrage en dat is een van de aspecten die ik zo boeiend vind aan het raadlidmaatschap. Als een advies bijvoorbeeld over de Wmo gaat, weet ik van mezelf dat ik een goede inhoudelijke bijdrage kan leveren. Maar ik heb ook wel eens aan een adviesteam meegedaan dat over bijzondere bijstand ging, juist omdat ik daar over wilde leren.'

Erfgoed

Nu de structuur van de Brede Raad 010 op orde is en het aantal adviezen flink toeneemt, voelt Djanny Bracke zich senang. 'In het begin heb ik moeten wennen, maar dat is nu wel voorbij. Ik ben tevens lid van de benoemingsadviescommissie die over nieuwe leden beslist en die beoordeelt of leden in aanmerking komen voor een nieuwe termijn. En als voorzitter van de agendacommissie praat ik mee over de agenda voor de plenaire vergadering. Zo kan ik sociaal-maatschappelijk nuttig bezig zijn en dat vind ik zeer waardevol', aldus Djanny Bracke, die graag waakt over het gezamenlijk tot stand gebrachte 'erfgoed'.

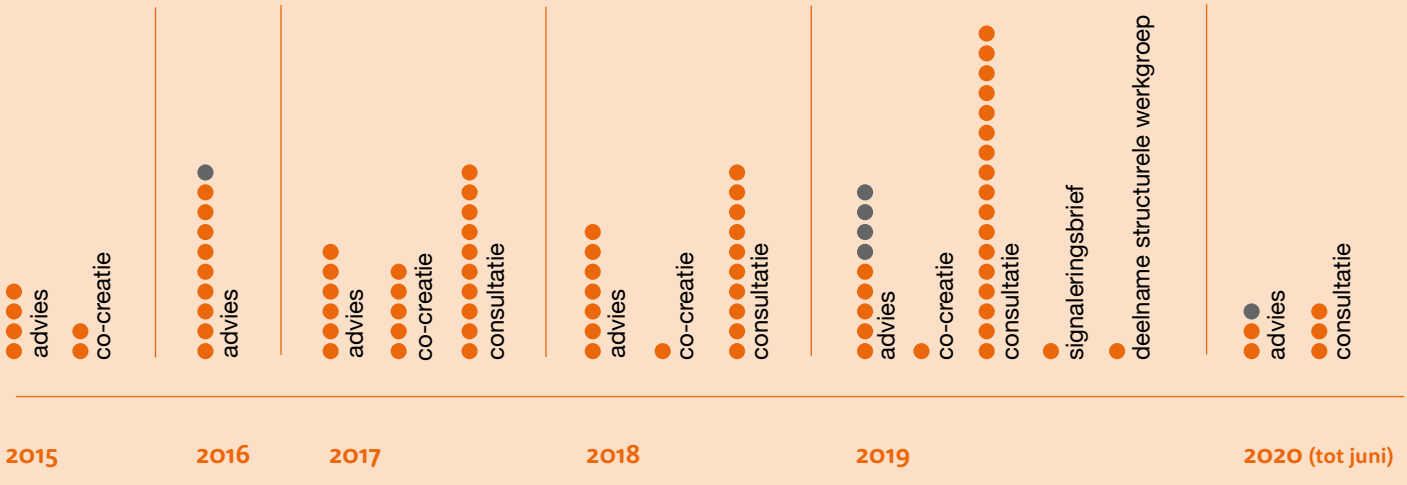

In welke rol doe je mee en met welk mandaat?

Djanny

ADVIES IN SOORTEN EN MATEN

Sinds zijn start heeft de Brede Raad 010 steeds meer adviezen in verschillende vormen gegeven. Opvallend is de groeiende hoeveelheid consultaties. Dat zijn gesprekken die wethouders en ambtenaren met raadsleden voeren. De raadsleden brengen hun ervaringen in en de wethouders en ambtenaren doen hiermee hun voordeel bij het vertalen naar beleid. Deze vorm geeft de raadsleden invloed, al is het achteraf moeilijk precies aan te geven hoe groot die invloed is. Bij een advies is het mogelijk na te gaan of het wel of niet is overgenomen. Ook in de toekomst zal de Brede Raad 010 verschillende vormen van advisering blijven gebruiken.

'Als je oprecht geinteresseerd bent, willen mensen meestal wel met je praten.'

DE KUNST VAN HET DOORVRAGEN

'Oorspronkelijk ben ik van de sociale kant', zegt Carla Zonneveld, ruim drie jaar lid van de Brede Raad 010. Daarmee doelt zij op haar werk als adviseur Wonen Welzijn en Zorg op de Zuid-Hollandse Eilanden. Daar inspireerde zij bestuurders van gemeenten, woningbouwcorporaties, zorg- en welzijns-instellingen om samen te werken aan projecten in het sociale domein.

Adviseren en vooral veel gesprekken voeren met al die verschillende wethouders en directeuren. Doel daarvan is draagvlak creëren voor samenwerking tussen de partijen. Thema's waren de invoering van de wet Wmo en de gevolgen daarvan voor de dienstverlening aan burgers. Ook toen dachten partijen na over de mogelijkheden voor senioren om langer thuis te blijven wonen. Dankzij haar netwerk weet zij veel Rotterdammers te vinden die hun ervaringen met haar delen.

Vanaf het moment dat Carla onvrijwillig werkloos werd, ging zij op zoek naar zinvolle activiteiten die in het verlengde van haar interesses lagen. Via een project om levensverhalen voor senioren te schrijven, kwam zij terecht bij Pluspunt, het expertisecentrum voor senioren en participatie.
Drie jaar geleden werd zij lid van de Brede Raad 010. 'Wat me aanspreekt aan de Brede Raad 010 is dat je met je collega-leden goed kunt nadenken over problemen in het sociaal domein. Dat je samen werkt aan concrete adviezen aan de wethouders, die beogen het leven van Rotterdammers aangenamer te maken', zegt Carla Zonneveld.

'Als vrijwilliger bij Anders Ouder Worden van Pluspunt hoor ik veel verhalen over wat er zoal beter kan met de dienstverlening van verschillende partijen. Denk daarbij aan Vraagwijzer en Trevvel. Soms kan ik hun verhalen gebruiken voor de adviesteams van de Brede Raad 010, maar meestal ga ik gericht op pad om verhalen op te halen. Als een organisatie een bijeenkomst houdt over een onderwerp waar we ons mee bezighouden, vraag ik of ik die mag bijwonen en dan ga ik met de deelnemers in gesprek. Of het nu een wildvreemde is of niet, dat maakt mij niet uit', zegt ze. 'Ik leg vrij gemakkelijk contact en als je oprecht geïnteresseerd bent, willen mensen meestal wel met je praten. Eenmaal in gesprek heb je snel genoeg in de gaten of mensen uit een soort beleefdheid het verwachte antwoord geven, of dat er iets meer schuil gaat achter wat ze vertellen. Je voelt dat gewoon aan. En dan is het de kunst door te vragen. Maar hoe zit dat dan, kun je daar iets meer over vertellen, had je dat altijd al? Als het je lukt mensen op hun gemak te stellen, dan reageren ze op dat soort vragen.'

Zelfvertrouwen Brede Raad 010 gegroeid

De adviezen waarbij Carla Zonneveld betrokken was, zijn gevarieerd. Van armoedebeleid, welzijn, zorg en jeugd tot de problemen van doelgroepvervoerder Trevvel en het adviesteam Langer Thuis Wonen. 'Het ene traject duurt lang, is complex en leerzaam, het andere is wat korter en bevestigt meer wat je eigenlijk al wist', zegt ze. Voor Langer Thuis Wonen hebben we professionals bevraagd in Hoek van Holland en Blijdorp. En dan blijkt dat mensen in Blijdorp langer op zichzelf blijven wonen, omdat verhuizen naar een geschikte woning in de wijk nauwelijks haalbaar is. Er zijn daar onvoldoende betaalbare seniorenwoningen. De situatie in Hoek van Holland is niet optimaal, maar wel beter.'

Carla Zonneveld heeft het zelfvertrouwen van de Brede Raad 010 zien groeien, de afgelopen jaren. 'We hebben zichtbaar invloed gekregen op de gemeenteraad en de wethouders', zegt ze, verwijzend naar onder meer de adviezen over Langer Thuis Wonen, Armoedebeleid en Welzijn Zorg en Jeugd. 'Tijdens het symposium van november vorig jaar was dat zelfvertrouwen heel goed voelbaar. De uitwisseling met andere adviesraden uit het hele land was voor allen waardevol.'

Door de coronacrisis zijn de plenaire bijeenkomsten, eens in de zes weken, een tijdje niet doorgegaan en was het vergaderen met adviesteams ook moeizaam. 'Dat missen we allemaal enorm, want door elkaar regelmatig te ontmoeten, functioneer je als raad beter dan wanneer je bent aangewezen op mailen, skypen of bellen. We moeten de draad zo snel mogelijk weer oppakken.'

Bron van informatie

Pascalle van Kralingen, projectleider bij Pluspunt, is een mooie bron voor Carla Zonneveld om verhalen te vinden. 'Pluspunt is een expertisecentrum voor senioren. Een van onze langstlopende projecten is Anders Ouder Worden, AOW, dat al meer dan veertig jaar bestaat. Senioren komen in hun eigen wijk bij elkaar voor informatiebijeenkomsten over de meest uiteenlopende onderwerpen. De ene keer geeft een historicus een diavoorstelling over oud Rotterdam, de andere keer geeft de brandweer voorlichting en een derde keer kan het over thuistechnologie en e-health gaan. Er zijn in Rotterdam 33 groepen actief. Als projectleider onderhoud ik de contacten met de 121 vrijwilligers die deze themabijeenkomsten organiseren. Het is allemaal voor en door ouderen', vertelt Pascalle van Kralingen. 'In 2015 en 2018 hebben we onderzoek gedaan naar wat de werkgroepen graag zouden willen en daar kwam uit dat zij contact met elkaar wilden. Dus nu bezoeken Kaapverdische, Surinaamse, Caribische, Turkse, Portugese en zelfs de dovengroep elkaar regelmatig. Carla onderhoudt contacten met iedereen van AOW. Ook vertelt ze zelf over de Brede Raad 010 of over een onderwerp als Vervoer op Maat. Dankzij haar contacten met al die groepen hoort ze wat senioren meemaken en kan zij die verhalen gebruiken in haar inbreng in de Brede Raad 010.'

'Alsof je voor je lol een beroep doet op hulp bij vervoer'

Hannie Carlier is een vriendin van Carla Zonneveld. Haar gezondheid dwingt haar in een rolstoel, daarnaast heeft zij astma. Zij vertelt haar ervaringen regelmatig aan Carla Zonneveld. 'Soms word je zo vernederend en respectloos bejegend als je om hulp vraagt. Ik heb eens om Thuiszorg gevraagd en kreeg een mevrouw aan de lijn die vond dat mijn man maar voor mij moest zorgen. Ook al legde ik uit dat hij doordeweeks werkzaam was in het oosten van het land, dan nog kon ik mezelf best behelpen. Terwijl een stoffig huis juist voor iemand met astma heel slecht

Een tocht met de Fluisterboot was een populair uitje voor de mensen van Anders Ouder Worden.

is. Later kreeg ik iemand van Thuiszorg op bezoek en zij kon zich niet voorstellen dat ik zo was behandeld. Uiteindelijk kreeg ik de Thuiszorg toch. Ik had eens iemand van Trevvel aan de lijn die vond dat ik niet meer in aanmerking kwam voor hulp van Trevvel. Ik had er immers al twintig jaar gebruik van gemaakt. Alsof je voor je lol een beroep doet op hulp bij vervoer. Zonder hulp kom ik de deur niet uit. Tegen de overheid in het algemeen en hulpverlenende instanties zeg ik dan ook: luister naar ons, neem ons serieus.'

Geluid Mieke van der Graaf blijft doorklinken

Mieke van der Graaf is ongeveer drie jaar lid geweest van de Brede Raad 010 geweest. Zij heeft de Brede Raad 010 verlaten omdat zij vond dat de gemeente Rotterdam te weinig deed met de adviezen van de Brede Raad. Zij heeft ervoor gekozen belangenbehartiger te zijn voor de (O) GGZ. Zij is deelnemer van de focusgroep, een groep die op verzoek van Ypsilon, een vereniging van naastbetrokkenen van mensen met een verhoogde kwetsbaarheid voor psychose, door de gemeente Rotterdam is opgezet.
Als het nodig is, bezoekt Mieke gemeenteraadsleden en spreekt zij in bij commissies van de gemeenteraad. In de Focusgroep overleggen zij en andere belangenbehartigers ongeveer vier keer per jaar met ambtenaren over hoe het er met beleidsstukken van belang voor de (O) GGZ en de uitvoering daarvan voor staat.
Als mantelzorger van iemand met een psychische beperking, lid van Ypsilon en als belangenbehartiger luister en kijk je goed om je heen. '(O)GGZ-cliënten zijn vaak eenzaam, we vreesden dat in coronatijd het aantal suicides omhoog zou gaan, maar dit is juist met 20% gedaald. Heel bijzonder, verder onderzoek naar hoe dit kan moet nog gebeuren, maar het vermoeden is dat er door de lockdown op GGZ-cliënten minder druk wordt uitgeoefend'. In coronatijd is er veel gebruik gemaakt van beeldbellen en digitale bijeenkomsten. Het wordt spannend wat er in de toekomst van deze digitale tijd over blijft. Mieke verwacht dat het steeds meer op én-én zal aankomen: zowel fysieke als digitale bijeenkomsten voor GGZ-cliënten. Met Carla Zonneveld spreekt zij regelmatig en Carla gebruikt haar inbreng en ervaringen in de adviesteams van de Brede Raad 010. Zo klinkt haar geluid nog een beetje door in de Brede Raad 010.

RAADSLEDEN VAN HET EERSTE UUR
NESTOR ALBERT GROOT ROESSINK

'LOS PROBLEMEN ÀCHTER DE VERHALEN OP'

'Waaróm lopen mensen tegen problemen aan? Dat moeten we als Brede Raad 010 aankaarten bij beleidsmakers. Meestal is het antwoord: de manier waarop we zaken hebben georganiseerd sluit onvoldoende aan bij waar burgers behoefte aan hebben.' Albert Groot Roessink (78) is meer geïnteresseerd in de vraag achter een probleem dan in de feitelijke verhalen van Rotterdammers.

'In mijn werk bij KPN heb ik over de hele wereld gewerkt. En overal heb ik bij problemen toegepast dat ik met mensen ging praten. Wat is er nu eigenlijk aan de hand? Mensen die problemen ervaren weten vaak heel goed waar het aan schort en kunnen vaak ook helder aangeven wat er zou moeten veranderen. Als je die informatie hebt verzameld, kun je vaak heel eenvoudig aan de oplossing werken. Zo pak ik het in de Brede Raad 010 ook aan. Zo heb ik me verdiept in de situatie van Kaapverdische, Surinaamse, Antilliaanse en Turkse vrouwen. Hoe komt het dat zij relatief slecht gehuisvest zijn, in financiële problemen verkeren en vaak eenzaam zijn? Wat daarachter zit, is onder meer onvoldoende kennis van de voorzieningen die voor hen open staan. Aan de ene kant kennen zij de weg niet, anderzijds helpen instanties niet erg mee die weg te vinden. Waarom doen we daar niet iets aan? Daar kan de Brede Raad 010 op wijzen bij beleidsmakers.'

Als mensen iets niet kunnen betalen, springt Zorgcocon bij Ruthmila

Voor Rotterdammers van alle komaf

'Vaak ligt het ook aan hoe wij in Nederland zaken organiseren. Zelfs iets eenvoudigs als thuiszorg wordt ondergebracht in organisaties met dure managementlagen, terwijl het wijkgericht vrij eenvoudig te organiseren is met verzorgsters zelf. Ook op het gebied van schuldhulpverlening heb ik vergelijkbare ervaringen. Veel mensen met schulden blijken beter geholpen te zijn met een buddy die als vrijwilliger meekijkt hoe iemand zijn schulden oplost. Dit naast de gemeentelijke Kredietbank die een langdurig traject start voor mensen met schulden. Dergelijke oplossingen kunnen wij aankaarten bij de wethouder en zijn ambtenaren. Wij moeten het platform zijn dat de contacten heeft met (groepen van) Rotterdammers van alle komaf en hun problemen kennen. Als Brede Raad 010 moeten wij onze invloed aanwenden om deze problemen te vertalen in aanbevelingen wat er in de dagelijkse uitvoering moet veranderen om ervoor te zorgen dat zij gehoord worden.'

Zorgcocon Kwido Pa Anciano

Hoe Albert Groot Roessink dit aanpakt, blijkt uit de ervaring van Ruthmila Cicilia, sociaal werker in Rotterdam Zuid, met wie hij regelmatig contact onderhoudt. 'Voor een groep van zo'n 35 senioren organiseer ik dagbesteding, houd ik voorlichtingsbijeenkomsten en werk ik mee aan de oplossing van hun financiële problemen', vertelt zij. 'De meeste senioren in mijn groep hebben dezelfde problemen: ze hebben weinig geld, weten niet goed hoe ze voor voorzieningen in aanmerking moeten komen, hebben moeite met ingewikkelde taal en ze zijn eenzaam. Voor €3,50 per dag kunnen ze bij stichting Zorgcocon Kwido Pa Anciano *(zorg voor ouderen, red.)* komen. Ze eten een broodje, krijgen een warme maaltijd en kunnen hun situatie bespreken. Daarnaast is er volop ruimte voor gezelligheid. Die prijs is lang niet toereikend, maar daar past Zorgcocon zelf een mouw aan. Soms organiseren we een uitje zoals een boottocht, waarvoor ik bijvoorbeeld bij het Laurensfonds aanklop. Als je kijkt naar waar deze mensen tegen aanlopen, dan zie je dat de voorzieningen in Rotterdam lang niet altijd aansluiten bij hun behoeften. Neem de Rotterdampas. Daarmee kun je onder meer voordelig sportkleding aanschaffen. De mensen die bij mij komen, zitten eerder verlegen om een nieuwe koelkast of televisie als die kapot is. Doen zij een beroep op de bijzondere bijstand, dan krijgen zij te horen dat ze daar zelf voor moeten sparen. Waarvan, vraag ik me dan af? Zij zitten vaak met een AOW-gat. Dan lijkt het me zinvoller als de gemeente op de Rotterdampas ruimte schept om iets te kopen wat mensen echt nodig hebben, zoals die koelkast of televisie.'

Stem etnische groeperingen

Albert Groot Roessink komt al een aantal jaren regelmatig naar de bijeenkomsten van Zorgcocon. Daar luistert hij naar de verhalen van de bezoekers. Dat is voor hem de input waarmee hij zijn adviezen onderbouwt. 'Mede dankzij het Centrum voor Dienstverlening heb ik contact kunnen leggen met meer etnische groeperingen in Rotterdam', zegt hij. 'Deze groepen hebben zich verenigd, maar hun stem klinkt onvoldoende door bij beleidsmakers. Als Brede Raad 010 kunnen wij hun problemen en ideeën vertalen in adviezen. Zo dringt hun stem toch door tot de plekken waar die moet klinken.'

HARTENKRETEN

Aan een advies gaat een langdurig traject van verhalen ophalen en onderzoek vooraf. Soms kan een wens rechtstreeks uit het hart ook effect hebben. Daarom hebben enkele leden van de Brede Raad 010, Rotterdammers en samenwerkingspartners hun hartenkreet aan ons laten weten. Ze staan op deze pagina's en verspreid door dit magazine.

Hartenkreet

Voor iedereen is duidelijk dat de beoogde resultaten van de drie decentralisaties nog niet behaald zijn. Sinds 2015 zijn we ermee aan de slag, maar ik hoor nog van te veel Rotterdammers dat het niet lekker loopt. Dat kan echt beter. De Wmo en de Jeugdwet geven de gemeente en de wijkteams ruimte om maatwerk te leveren. Dus ook om in voorkomende gevallen af te wijken van algemeen beleid of voorschriften als dat nodig is op grond van de specifieke omstandigheden van de burger. Of de gemeente andere partijen inschakelt, bijvoorbeeld na een aanbesteding, is daarbij volstrekt onbelangrijk.
Mijn oproep richt zich aan alle betrokken partijen: de gemeente, de wijkteams, de zorgaanbieders, de zorgverleners.
Mensen hebben zelf vaak een heel goed idee van een prima oplossing voor hun situatie. Maak dat mogelijk, regel dat. Een oplossing op maat levert de mooiste resultaten op.
Mijn hartenkreet: stel de Rotterdammer centraal!

Anne Mieke Zwaneveld
Ombudsman

Hartenkreet

Ik wil graag dat Rotterdam een stad wordt die voor mensen met een beperking en chronisch zieken zowel fysiek als sociaal goed toegankelijk is. Ook aandacht voor de informatiedienstverlening, zodat iedereen mee kan doen.

Arja den Ouden,
lid Brede Raad 010

Hartenkreet

Meer gelijkwaardigheid van voetgangers en fietsers met betrekking tot gebruik van de openbare ruimte in de stad.

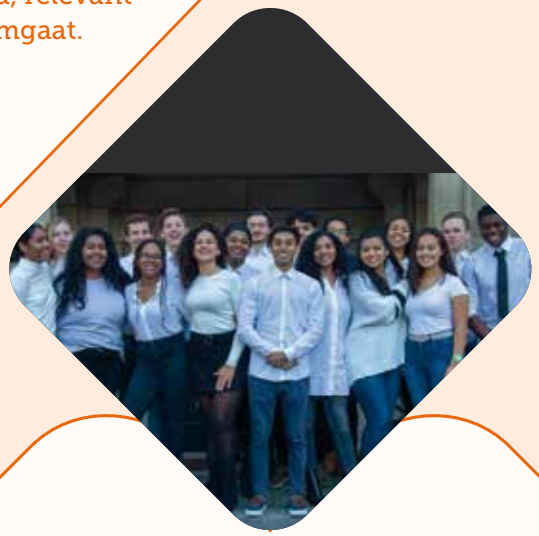
Karin Oppelland,
lid Brede Raad 010

Hartenkreet

Ik zou graag een spiegel willen voorhouden. Werken vanuit de behoeften van Rotterdammers in een kwetsbare situatie , namelijk 'er toe doen' werkt! Blijf je verdiepen in de wereld van (kwetsbare) Rotterdammers, hun wensen, behoeften en ervaringen met ondersteuning bij het zoeken naar wat zij het meest belangrijk vinden. Een spiegel, zonder je persoonlijk aangevallen te voelen, vanuit verbeteren van de situatie van (kwetsbare) Rotterdammers is namelijk een gedeelde verantwoordelijkheid in de stad. Samen tot oplossingen komen die meer passend, relevant en duurzaam zijn voor diegenen waar het omgaat.

Gerry Boer-de Faria
Sr HR Business Partner,
Nationale-Nederlanden

Hartenkreet

Op 9 oktober a.s. zullen tijdens de Jongerentop010 maar liefst 500 Rotterdamse jongeren hun hartenkreten laten horen: Speak up! Young010 zou dolgraag zien dat de gemeente Rotterdam deze hartenkreten ter harte neemt en hiermee keihard aan de slag gaat. We gaan in gesprek over veerkracht én over de impact van corona op hun levens: wat hebben zij nodig om de gevolgen van de coronacrisis op te kunnen vangen? Wat kan de gemeente doen? Wij geven hun een podium. Willen jullie luisteren wanneer zij hun stem laten horen?

Young010

Hartenkreet

Laten we meer samen met de gemeente strijden tegen onrecht.

Renee Linck
voormalig vicevoorzitter
Brede Raad 010

HET KLINKT INGEWIKKELD, MAAR IS EIGENLIJK HEEL EENVOUDIG

Een van de pijlers waarop de Brede Raad 010 rust, is het verdrag van de Verenigde Naties over de rechten van personen met een handicap, dat Nederland in 2016 heeft geratificeerd. Dit betekent dat Nederland zich verplicht ervoor te zorgen dat mensen mét een beperking gelijkwaardig aan mensen zónder een beperking aan de samenleving kunnen deelnemen. Hoe omschrijf je dat? Het verdrag doet een dappere poging die soms ingewikkeld klinkt, maar eigenlijk heel eenvoudig is. Een overzicht op hoofdlijnen.

Zelfredzaamheid
In samenwerking met Young 010 heeft de Brede Raad 010 bij het samenstellen van het advies Welzijn Zorg en Jeugd Rotterdammers gevraagd wat zij onder zelfredzaamheid verstaan en wat de gemeente kan doen om die zelfredzaamheid te bevorderen.

Zelfredzaamheid is
Zo zelfstandig mogelijk zijn.
De gemeente kan daarbij helpen door
'Schoonmaken in huis, maar wel echt schoonmaken, want veel vervuilt. De ambulante woonbegeleiding want mijn zoon moet nu met mij meekijken met mijn financiën en daarmee is mijn privacy weg.'

Artikel 1 begint met: 'Doel van het verdrag is het volledige genot door alle personen met een handicap van alle mensenrechten en fundamentele vrijheden op voet van gelijkheid te bevorderen, beschermen en waarborgen, en ook de eerbiediging van hun inherente waardigheid te bevorderen. Personen met een handicap omvat personen met langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen die hen in wisselwerking met diverse drempels kunnen beletten volledig, effectief en op voet van gelijkheid met anderen te participeren in de samenleving.'

Persoonlijke autonomie

De algemene beginselen, de principes, staan in artikel 3: respect voor de inherente waardigheid, persoonlijke autonomie met inbegrip van de vrijheid zelf keuzes te maken en onafhankelijkheid van personen. Non-discriminatie, volledige en daadwerkelijke participatie in, en opname in de samenleving horen daar ook bij. Respect voor verschillen en aanvaarding dat personen met een handicap deel uitmaken van de mensheid en de menselijke diversiteit zijn eveneens onderdeel van dit artikel. Gelijke kansen, toegankelijkheid, gelijkheid van man en vrouw en respect voor de zich ontwikkelende capaciteiten van kinderen met een handicap op het behoud van hun eigen identiteit zijn de laatste principes die het verdrag omarmt.
Landen die het verdrag ratificeren, zoals Nederland, verplichten zich ervoor te zorgen dat mensen met een handicap zonder enige vorm van discriminatie op grond van hun han-

Zelfredzaamheid is
De juiste ondersteuning (voldoende huishoudelijke hulp, financiën en juist hulpmiddel) om zelfstandig te participeren en 'mijn ding' zelfstandig te kunnen doen.

De gemeente kan daarbij helpen door
Te luisteren naar wat ik nodig heb. En te voorzien in de benodigdheden. Mensen serieus te nemen. Gemeente heeft andere betekenis voor het woord zelfredzaam; nl. dat men het zelf moet uitzoeken met geen of weinig ondersteuning. Is niet gelijk aan de betekenis voor de burger.

Zelfredzaamheid is
Jezelf weten te redden en weten hoe je je toegang kunt verschaffen tot hulp en ondersteuning op het moment dat het je niet meer lukt om jezelf te redden.

De gemeente kan daarbij helpen door
Ruimte te geven aan mensen om hun verhaal te doen en duidelijkheid te krijgen over hun behoeftes, zonder dat de gemeente probeert om deze behoeftes meteen voor iemand in te willen vullen.

Zelfredzaamheid is
Dat je voor jezelf kunt zorgen en een groot netwerk om je heen hebt; ook dat alle voorzieningen er zijn in je omgeving.

De gemeente kan daarbij helpen door
Als we langer thuis moeten blijven wonen en zelfredzaam moeten zijn zal er voor gezorgd moeten worden dat je de goede zorg krijgt die nodig is; alle voorzieningen gerealiseerd worden die nodig zijn. Dit is een opdracht voor de gemeente.

Zelfredzaamheid is
Zelf je dagelijks leven kunnen invullen, zowel binnen als buiten het huis. Een netwerk hebben voor vriendschap en uitgaan. Mobiel zijn, eventueel met hulp.

De gemeente kan daarbij helpen door
Goed functionerend en toegankelijk openbaar vervoer (gratis), vervoer op maat met de klant als koning, beleid afgestemd op de vraag van de burger, geen eenheidsworst.

Zelfredzaamheid is
De moed vinden om veiligheid en een goede gezondheid te bereiken door enerzijds de hulp van vrienden/familie en anderzijds eventuele professionele hulp/services van de gemeente.

De gemeente kan daarbij helpen door
De juiste aandacht te schenken aan hen die eenzaam zijn en/of andere hulp goed kunnen gebruiken. actief inzetten van buddy's, mantelzorg beter organiseren, activiteiten bij buurthuizen, etc.

dicap ten volle alle mensenrechten en fundamentele vrijheden kunnen uitoefenen. Met andere woorden, het mag niet uitmaken of je wel of geen beperking hebt en daar moet de wet voor zorgen.
Om dit mogelijk te maken moeten deze landen alle belangrijke maatregelen, inclusief wetten, voorschriften, gebruiken en praktijken aanpassen of afschaffen als deze mensen met een handicap discrimineren. Ook moeten zij in hun beleid rekenschap geven van de bescherming en de bevordering van de mensenrechten van mensen met een beperking. Verder mogen zij niet handelen op een manier die niet verenigbaar is met dit verdrag. Zij moeten passende maatregelen nemen om discriminatie op grond van een handicap uit te bannen. Een andere verplichting is nieuwe technologieën die mensen met een beperking in staat stellen mee te doen, te onderzoeken en te bevorderen. Toegankelijke informatie verstrekken over alle hulpmiddelen waardoor mensen met een beperking kunnen meedoen is eveneens onderdeel van artikel 4 van het verdrag.

Zelfredzaamheid

Daarnaast is er in het verdrag volop aandacht voor onder meer gelijkheid en non-discriminatie, vrouwen en kinderen met een handicap, de bevordering van bewustwording in de samenleving en toegang tot de rechter. Alles in het verdrag is erop gericht mensen met een beperking evenveel kans te bieden op zelfredzaamheid als mensen zonder beperking. Rotterdammers kunnen daar goed over meepraten.

Zelfredzaamheid is
Juiste term is samenredzaamheid, niemand is volledig zelfredzaam, maar heeft anderen nodig om het eigen leven te organiseren. Zelfredzaamheid is het vermogen om zelf regie te voeren over het leven of dit te organiseren.

De gemeente kan daarbij helpen door
Toegankelijkheid tot netwerken, voorzieningen, ondersteuning.

Zelfredzaamheid is
In staat zijn voor jezelf of je gezin de zaken, zoals levensonderhoud, welzijn en gezondheid, te regelen.

De gemeente kan daarbij helpen door
Niet teveel aannames te hebben dat iedereen zelfredzaam is of automatisch een netwerk heeft.

INTERVIEW:
DIRECTEUR VOORZITTER KOEN VAN DIJK

‘EEN GELIJKWAARDIGE UITGANGSPOSITIE VOOR IEDEREEN’

Groei van het aantal leden, meer diversiteit binnen de raad, op een zo breed mogelijk terrein actief zijn, doordringen tot in de haarvaten van de wijken en een vertrouwd aanspreekpunt worden voor de Rotterdammer. Met onder meer deze doelen wil Koen van Dijk, sinds februari de eerste directeur-voorzitter, de Brede Raad 010 nog beter op de kaart zetten. Met als uiteindelijk resultaat: de ervaringen van vele Rotterdammers de basis laten vormen voor adviezen, die bijdragen aan gemeentelijk beleid dat iedereen een gelijkwaardige uitgangspositie biedt.

‘Als ik alleen al kijk naar kenmerken van onze raadsleden, jong, oud, met en zonder beperking, diverse culturele achtergrond en opleidingsniveau, ervaringsdeskundig, dan kan het niet anders dan dat zij dichtbij de Rotterdammer staan. Ambtenaren kennen natuurlijk ook Rotterdammers, maar ik denk dat onze leden toch dichterbij staan’, zegt Koen van Dijk, die ervaring heeft als adviseur van gemeenten op het gebied van zorg en veiligheid. ‘Ik was op zoek naar een uitdaging in het sociaal domein, omdat ik het graag opneem voor mensen die om wat voor reden dan ook iets extra’s nodig hebben om gelijkwaardig mee te kunnen doen in de samenleving. Bij de Brede Raad 010 zie ik heel veel mogelijkheden om met onze adviezen het sociaal beleid in Rotterdam in positieve zin te beïnvloeden. Daar wil ik graag een bijdrage aan leveren.’

Directeur en voorzitter in één functie

In de huidige raad zitten zo’n 30 leden terwijl er officieel plaats is voor 45. ‘Door de komende jaren door te groeien naar 40 leden, kunnen we én werken aan een grotere diversiteit onder onze leden én meer adviesteams op pad sturen om adviezen te maken’, zegt Koen van Dijk, die als eerste de functie van directeur en voorzitter van de raad combineert. ‘Ook kunnen we een wat meer gevarieerde aanpak kiezen. Ik denk aan twee raadsleden die zich aan één bepaalde wijk verbinden en hun gezicht vaak laten zien bij activiteiten in die wijk. Met voldoende leden hebben we dekking door de hele stad. Ook kunnen we wijken, instellingen of bedrijven benaderen of ze een raadslid als vast aanspreekpunt willen. Door nog meer contact te leggen met Rotterdammers, dringen we door tot in de haarvaten van de stad. Daarmee winnen de hoeveelheid en gevarieerdheid aan ervaringen die onze adviezen onderbouwen, aan kwaliteit.’

Digitaal platform

Een andere manier om meer mensen te bereiken en te betrekken, is via een digitaal platform. ‘We denken al een tijd aan een digitaal platform waar Rotterdammers hun ervaringen kwijt kunnen. Je kunt daar enquêtes houden,

mensen hun verhaal laten doen en met ze in contact komen. Het zou natuurlijk geweldig zijn als Rotterdammers ons spontaan vinden.'
Op zijn prioriteitenlijst heeft Koen van Dijk zichtbaarheid en het leggen van de juiste verbindingen bovenaan staan. 'Als directeur-voorzitter zal ik naar kansen en mogelijkheden zoeken in het netwerk en met enige regelmaat op directieniveau afstemmen met onze belangrijke samenwerkingspartners. Onze adviseurs zullen hun contacten met de ambtenaren en medewerkers van maatschappelijke instellingen verder uitbreiden en verdiepen. Onze raadsleden zullen we aanmoedigen hun netwerken nog verder uit te breiden. Met de gemeente werken we graag nauw samen, bij voorkeur vanaf het begin van het beleidsproces. Of we dit nu co-creatie of nauwe samenwerking noemen, vind ik niet interessant', zegt hij. 'Tweede prioriteit is het verder op orde brengen van onze eigen basis. Dit door goed met elkaar, maar ook bijvoorbeeld met de gemeente te evalueren. Bestendigen wat goed is en aanpassen wat beter kan. Ik wil graag een lerende organisatie zijn waarin ruimte is voor groei, doorontwikkeling en vernieuwing. Voor alles geldt dat we het al heel behoorlijk doen. In een tijd waarin alles verandert, moet je alleen zelf niet stil blijven zitten. Daarom besteden we ook aandacht aan onze visie, missie, strategie, doelstellingen en wat we kunnen ondernemen om die te bereiken.'

Burgerparticipatie

'Burgerparticipatie in brede zin is volop in ontwikkeling. Niet alleen advisering, maar ook co-creatie, the right to challenge en social impact bonds hebben onze aandacht. Bij zulke initiatieven, waarbij Rotterdammers zelf actie kunnen ondernemen, kunnen we ons aansluiten en met onze achterban input leveren.'
'In elkaars keuken kijken kan nooit kwaad', vindt Koen van Dijk. 'Contact onderhouden met andere adviesraden in het land is dan ook belangrijk. We kunnen van elkaar leren, want in alle steden spelen vergelijkbare problemen. Waarom zouden we niet eens met Amster-

'We werken aan een grotere diversiteit onder onze leden én meer adviesteams om adviezen te maken', aldus Koen van Dijk.

dam, Den Haag en Utrecht een G4-advies uitbrengen op een specifiek thema of een bijeenkomst (laten) organiseren voor de adviesraden van de G40. Via de Koepel Adviesraden Sociaal Domein kunnen we vast iets moois hiervoor opzetten en mogelijk hierdoor ook meer slagkracht genereren.'
De huisvesting van een organisatie als de Brede Raad 010 heeft ook alles te maken met openheid. 'We kiezen er bewust voor om in augustus te verhuizen naar de Schiekade 105, waar we een mooie en betaalbare verdieping huren in een pand uit 1896. Daar kunnen we werken, Rotterdammers ontvangen en ontmoeten en met een beetje passen en meten kunnen we de vergaderingen van de raad daar houden zodra de anderhalve meterregel niet meer geldt. Als kers op de taart hebben we er ook nog een prachtige achtertuin.'

'Laten we positieve energie vasthouden'

Als je te maken hebt met kwetsbare groepen, kun je er niet omheen dat deze de gevolgen van de corona pandemie extra zullen ondervinden. Koen van Dijk: 'Hoe verdrietig het overlijden van zoveel slachtoffers ook is, we hebben ook veel mooie dingen zien ontstaan. Samenwerkingsverbanden die voorheen moeizaam verliepen, zijn verbeterd. Kijk eens naar hoeveel gezinnen van allerlei instellingen gratis maaltijden thuisbezorgd kregen. Soms kon er opeens meer dan voorheen. Laten we die positieve energie en initiatieven vasthouden in de stad en niet terugvallen in "oude gewoontes"'. 'Maar laten we tegelijk de ogen niet sluiten voor mogelijke negatieve gevolgen van de te verwachten economische crisis. Daar mogen juist de kwetsbare groepen niet de dupe van worden. De meeste Rotterdammers kunnen veel zelf. Maar er zijn ook Rotterdammers die nu eenmaal ondersteuning nodig hebben om ook mee te kunnen doen. Die mogen we niet in de steek laten. Onze adviezen zullen er steeds aan bijdragen om hun uitgangspositie zo gelijkwaardig mogelijk te maken. Daar moeten we vooral mee doorgaan.'
Al met al schetst Koen van Dijk een ambitieuze agenda voor de Brede Raad 010 de komende jaren, een agenda die we samen met ons vaste team, de raadsleden en de stad gaan verwezenlijken voor onze kwetsbare Rotterdammers!

Burgerparticipatie in brede zin is volop in ontwikkeling

Koen van Dijk

STICHTINGSVOORZITTER
JOSJE BOOTSMA

‘HET IS: WIJ, DE BREDE RAAD 010’

‘Als een drie-eenheid zijn bestuur, bureau en raad samen de Brede Raad 010.’ Voor stichtingsvoorzitter Josje Bootsma en haar medebestuursleden is dat het belangrijkste dat zij de komende tijd willen bereiken.

‘Wij zijn een toezichthoudend bestuur’, zegt Josje Bootsma, die een lange loopbaan achter de rug heeft in de Rotterdamse Jeugdzorg en tegenwoordig enkele bestuursfuncties vervult. ‘Dat betekent dat we ons niet met de inhoud bemoeien. We houden toezicht op enige afstand, de raad is onafhankelijk en de directeur-voorzitter leidt het bureau en de raad. Wel voelen we ons enorm betrokken bij de activiteiten van de Brede Raad 010. Daarom bezoeken een of twee bestuursleden de plenaire vergaderingen van de Brede Raad 010. Puur om te volgen wat de raadsleden bezighoudt.’

Zichtbaarheid Brede Raad 010 versterken

‘Behalve het werken aan onderlinge eenheid ziet het bestuur het versterken van de zichtbaarheid in de stad als een belangrijk doel’, zegt Josje Bootsma. ‘Toen ik in 2018 het nieuwe plan voor de structuur van de Brede Raad 010 onder ogen kreeg, was ik meteen enthousiast én kritisch. Mijn

‘We hebben bestuurlijke, inhoudelijke, personele en politieke expertise aan boord en we werken uitstekend samen.’

Wij zijn een van de weinige die de stem van de Rotterdammer vertolkt

Josje

enthousiasme kwam vooral voort uit de kwaliteit van de adviezen die de Brede Raad 010 geeft en de kansen die er lagen om te vernieuwen. Door een directeur-voorzitter te benoemen, kun je de taken van de verschillende onderdelen van de Brede Raad 010 prima op elkaar afstemmen. Daarnaast zag ik nieuwe bestuursleden aantreden die elkaar uitstekend aanvullen. We hebben bestuurlijke, inhoudelijke, personele en politieke expertise aan boord en we werken uitstekend samen.'

Impact vergroten

Een derde doel is de impact van de adviezen van de Brede Raad 010 vergroten. 'De kwaliteit van de adviezen is hoog, dus we moeten ons ervoor inzetten dat het college van B&W ze opvolgt. En zelf goed in de gaten houden of dit gebeurt', zegt ze. 'Daarbij is het van belang ons te onderscheiden van cliëntenraden en andere organisaties. Wij zijn een van de weinige die de stem van de Rotterdammer vertolkt. Dat maakt ons uniek en die kwaliteit moeten we dus nog beter benutten. Gelukkig zijn we het er over eens dat we dit allemaal al doen. Als organisatie moet je echter altijd willen ontwikkelen, willen leren, beter willen worden. Daarom zeg ik altijd: denk breed, out of the box. Het vizier moet open staan. Zo onderzoeken we nu of we een user experience platform kunnen oprichten waar Rotterdammers hun ervaringen kunnen uitwisselen. En wees kritisch op je eigen werk. Vraag je dus ook af of een wethouder met een bepaald advies geholpen is of niet.'

Steeds beter

Steeds beter kan ook betekenen dat de adviezen niet altijd de vorm van een dik boekwerk hoeven te hebben. 'Ook in die vorm kunnen we creatiever worden, bijvoorbeeld door adviezen in een vlog te verwerken. Breng die Rotterdamse verhalenverteller maar in beeld. Gebruik zo min mogelijk ambtelijke taal, want zo spreekt een Rotterdammer niet. Al met al hebben we vanuit een stevige basis nog veel om te ontwikkelen en te leren.'

Hartenkreet

van het Overleg Samenwerkende Ouderenorganisaties (Stichting OSO Rotterdam):

Voor OSO is het belangrijkste dat ouderen gezien worden als een integraal onderdeel van de maatschappij en ook als zodanig behandeld worden

- Naast het kunnen blijven wonen in de eigen woning moeten er meerdere keuzes zijn voor ouderen, o.a. de keuze tussen wel of niet wonen in gelabelde seniorencomplexen (dus ook als zodanig duidelijk aangeven) naast gemengde complexen
- Het gat tussen Langer Thuis en het Verpleeghuis moet zo snel mogelijk worden opgevuld door (kleine) eenheden zorg/wooncomplexen.
- Naast de Huizen van de Wijk, de ouderenhubs ook meer aandacht voor ontmoetingsplaatsen op rollatorafstand in complexen waar veel ouderen wonen.
- Op meerdere ontmoetingsplaatsen moet naast ontmoeten en het organiseren van activiteiten ook het samen eten weer mogelijk worden gemaakt.
- Het organiseren van activiteiten in alle veertien gebieden van de stad rondom zingeving, zowel individueel als in groepsgesprekken worden nu door de gemeente mogelijk gemaakt. We willen dat deze projecten ook een borging krijgen.
- Bij de 75+ gesprekken moet nog meer ingezet worden op de ouderen die we niet kunnen bereiken. We zouden hierbij de privacy nog meer moeten oprekken.

Jouke Bosma,
vertegenwoordiger OSO

COÖRDINATOR 010TOEGANKELIJK
LEX AARTS

‘TIJDIG MAATREGELEN TREFFEN VOORKOMT EXTRA KOSTEN’

Maar liefst ruim 90.000 Rotterdammers hebben één of meer beperkingen of een chronische ziekte. Voor hen is toegankelijkheid van gebouwen of publieke buitenruimte niet vanzelfsprekend. Dat ligt allerminst aan Lex Aarts, want als coördinator van 010 Toegankelijk zet hij zich volop in voor het slechten van belemmeringen om gebouwen of publieke buitenruimtes te kunnen betreden.

‘010Toegankelijk is de voortzetting van de Woonadviescommissie, die tot de oprichting van de Brede Raad 010 was ondergebracht bij SPA22. Het toenmalig college van B&W zette destijds subsidies stop en wethouder Hugo de Jonge zocht tegelijkertijd mogelijkheden om waardevolle instellingen hun werk te laten blijven doen. Voor ons werd de oplossing dat we administratieve ondersteuning en een werkplek vonden bij de Brede Raad 010’, vertelt Lex Aarts die dit werk drie dagen per week als vrijwilliger doet.
‘Wij hebben een goede samenwerkingsrelatie met de dienst Stadsontwikkeling (SO)’, vertelt hij. ‘SO schakelt ons in voor het beoordelen van Programma’s van Eisen en inrichtingsplannen van de buitenruimte op toegankelijkheid. Dat doen we aan de hand van een vaste set richtlijnen waarin toegankelijkheidsaspecten voor mensen met allerlei soorten beperkingen zijn opgenomen. Of je nu slecht ter been, blind, autistisch, rolstoelafhankelijk of doof bent, of een andere beperking hebt, die richtlijnen voorzien daarin. Bij nieuwe projecten krijgen wij voor uitvoering de tekeningen, zodat we die van een advies kunnen voorzien. De samenwerking met SO is heel plezierig. Deze dienst snapt dat het tijdig treffen van voorzieningen kosten achteraf voorkomt.’ Bovendien respecteert de dienst de verplichtingen die uit het VN-verdrag voortvloeien.
010 Toegankelijk heeft inmiddels grote projecten op zijn naam staan. Denk aan de nog te herinrichten openbare ruimte en het busstation van Zuidplein, het nieuwe zwembad op Zuid en de nog te herinrichten van de buitenruimte van de campus Woudestein van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Schouwen

Daarnaast wordt 010 Toegankelijk regelmatig uitgenodigd te adviseren over bestaande situaties. ‘Met een team van vrijwilligers gaat 010 Toegankelijk op pad om een locatie te bekijken. De vrijwilligers hebben zelf een beperking. Zij weten uit ervaring wanneer een hellingbaan of trap wel of niet een belemmering vormt of een bepaalde oversteek wel of niet veilig te nemen is. Na het bezoek volgt een advies’, zegt Lex Aarts. ‘In totaal werken zo’n acht vrijwilligers hieraan mee.’

Ombudsmanfunctie

Lex Aarts is enthousiast over een recent initiatief van GroenLinks dat in de gemeenteraad in een initiatiefnota pleit voor een toegankelijkheidsambassadeur. ‘Deze ambassadeur zou een Ombudsmanfunctie op het gebied van fysieke toegankelijkheid moeten vervullen’, zegt hij. ‘Dat betekent dat hij onafhankelijk moet kunnen opereren, mandaat moet hebben en een bindend advies moet kunnen geven. Dat zou een stevige stap op weg naar een nog toegankelijker Rotterdam betekenen.’

MANAGEMENTASSISTENT:
BEA ROWLINSON

EÉN BREDE RAAD 010 VOOR HET HELE SOCIAAL DOMEIN

Op 1 januari 2015 werden ‘de drie decentralisaties’ ingevoerd. Vanaf dat moment moest elke gemeente zelf àlles regelen en uitvoeren voor het ‘sociaal domein’: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Een gigantische klus! Nieuw daarbij was de samenhang tussen de wetten: als je hulp nodig hebt (bijv. huishoudelijke hulp) en je hebt geen werk, heb je te maken met de Wmo en de Participatiewet. Als een kind hulp nodig heeft (Jeugdwet) en de ouders het niet breed hebben (armoedebeleid), heb je ook te maken met verschillende wetten. Stem dat maar eens op elkaar af. De gemeente moest dus echt àlles opnieuw bekijken, en inrichten als één geheel. Vanuit die visie van één samenhangend beleid op het hele, brede sociale domein, wilde toenmalig wethouder Hugo de Jonge daarbij één adviesraad die paste bij dat hele domein. Een adviesraad van Rotterdammers die met elkaar op basis van de ervaringen en verhalen van Rotterdammers, het college adviseert. Dat werd de Brede Raad 010.